

APEL

ORGANIZAȚII ALE SOCIETĂȚII CIVILE SOLICITĂ PARLAMENTULUI SĂ ADOPTÉ PROIECTUL LEGII CU PRIVIRE LA ORGANIZAȚIILE NECOMERCIALE FĂRĂ MODIFICĂRI ESENȚIALE

16 mai 2018

Cu doi ani în urmă, Ministerul Justiției a început elaborarea [noii Legi cu privire la organizațiile necomerciale](#). Acest proiect este inclus în Planul Național de Acțiuni privind implementarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană. Proiectul a fost elaborat în strânsă colaborare cu reprezentanții societății civile.

Proiectul legii limitează posibilitățile autorităților de a exercita presiuni asupra organizațiilor necomerciale și exclude interdicțiile existente în actuala lege pentru constituirea organizațiilor necomerciale de către anumite categorii de persoane. De asemenea, proiectul scurtează termenul de înregistrare a acestor organizații și practic exclude posibilitatea refuzurilor abuzive de înregistrare. Proiectul nu conține nicio limitare pentru finanțarea externă a organizațiilor necomerciale și nici nu impune reînregistrarea acestora. De asemenea, proiectul oferă o discreție largă membrilor organizațiilor necomerciale în ceea ce privește modul de organizare internă a organizației, competențele organelor de conducere și activitatea organizației necomerciale. În ceea ce privește activitatea politică, acesta instituie interdicția absolută de a susține candidații în alegeri, însă nu interzice critica onestă a candidaților și a platformelor acestora. În același timp, proiectul limitează posibilitatea lichidării forțate nejustificate a organizației necomerciale. Proiectul a fost supus repetat consultărilor publice, el a fost îmbunătățit în urma acestora și corespunde pe deplin celor mai bune practici și standarde cu privire la libertatea de asociere. La 27 aprilie 2018, Forumul ONG a solicitat autorităților Republicii Moldova adoptarea acestui proiect într-o versiune care să corespundă standardelor internaționale și europene privind libertatea de asociere. Promovarea proiectului dat fără modificări esențiale va reprezenta cea mai bună confirmare a dorinței autorităților Republicii Moldova de a îmbunătăți mediul de activitate al sectorului necomercial din țară.

Proiectul de lege a fost aprobat de Guvern fără modificări și, pe 3 mai 2018, a fost adoptat în prima lectură de către Parlament. În cadrul discuțiilor din 3 mai 2018 în plenul Parlamentului am constatat că deputații au numeroase obiecții la proiectul de lege. De asemenea, din postările de pe rețelele de socializare ale unor politicieni, **rezultă** că ar putea fi propusă modificarea proiectului în sensul limitării posibilității finanțării externe a organizațiilor necomerciale care promovează politici publice.

Organizațiile semnatare **îndeamnă** Parlamentul să adopte proiectul Legii cu privire la organizațiile necomerciale în lectură finală. Admitem că proiectul ar putea necesita ajustări. **Solicităm** Parlamentului Republicii Moldova ca orice propunere de modificare a proiectului de lege să fie promovată transparent, cu publicarea ei din timp pe pagina web a Parlamentului. De asemenea, având în vedere că proiectul a fost elaborat în colaborare cu reprezentanții sectorului non-guvernamental, solicităm ca ultimii să fie implicați în discuțiile pe marginea pregătirii proiectului pentru adoptare în a doua lectură.

Articolele 57 și 63¹ din Regulamentul Parlamentului prevăd că propunerile conceptuale de modificare a unui proiect de lege sunt operate înainte de adoptarea unui proiect de lege în prima lectură. Introducerea în a doua lectură a unor modificări care afectează substanțial conceptul în baza căruia proiectul Legii privind organizațiile necomerciale a fost elaborat și adoptat în prima lectură este inadmisibil. Controlul finanțării acestor organizații este reglementat de cadrul legislativ general, inclusiv cel ce ține de lupta contra spălării banilor și finanțării terorismului și contracararea altor activități ilegale.

Domeniul ce ține de susținerea partidelor politice este deja reglementat de proiectul Legii privind organizațiile necomerciale, în special articolul 6 alineatele (3) și (4). Aceste prevederi oferă soluțiile juridice necesare în spiritul standardelor Consiliului Europei și ale OSCE. O intervenție suplimentară în acest sens ar afecta atât conceptul proiectului, cât și ar stabili restricții disproporționate exercitării libertății de asociere.

În contextul celor menționate, **solicităm** Parlamentului să nu admită adoptarea unor amendamente care ar schimba conceptual proiectul de lege privind organizațiile necomerciale, în special aspectele care **țin de limitarea libertății de exprimare, a posibilității de a promova politici publice sau de a accesa fonduri externe de către organizațiile necomerciale**. Astfel de limitări nu sunt compatibile cu o societate cu adevărat democratică, pe care cu toții ne-o dorim în Republica Moldova.

Organizațiile semnatare:

Amnesty International Moldova
Asociația de reabilitare a invalizilor din RM
Asociația EcoContact
Asociația Artemida, Drochia
Asociația BIOS
Asociația Centrul de Resurse pentru Tineret „Dacia”, Soroca
Asociația Centrul Național pentru Prevenirea Abuzului față de Copii (CNPAC)
Asociația „Centrul de Drept al Femeilor” (CDF)
Asociația „Gender – Centru”
Asociația „Institutul Democratic, Comrat
Asociația „Interactions”
Asociația „Onoarea și Dreptul Femeilor Contemporane”, Bălți
Asociația Psihologilor „Tighina”, Căușeni
Asociația „Stimul”, Ocnița
Asociația „Vesta”, Comrat
Asociația HelpAge International Moldova
Asociația Institutul pentru Familie și Inițiative Sociale
Asociația împotriva Violenței „Casa Mărioarei”
Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT)
Asociația Presei Independente (API)
Asociația Promo-LEX
Centrul Analitic Independent Expert-Grup
Centrul CONTACT
Centrul de Drept Căușeni
Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”
Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)
Centrul Internațional „La Strada”
Centrul Național de Mediu
Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)
Comunitatea „WatchDog.MD”
CPR – Moldova
Fundația Est-Europeană
Fundația pentru Educație și Dezvoltare - Moldova
Institutul de Politici și Reforme Europene (IPRE)
Institutul de Politici Publice (IPP)
TERRA-1530
Uniunea organizațiilor invalizilor din Republica Moldova (UOI RM)

Lista semnatarilor este deschisă.

Persoana de contact:

Mihaela CIBOTARU, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, tel. 022 843 601 ext. 108 sau email mihaela.cibotaru@crjm.org.